

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอนาคตความสัมพันธ์ของประชากรบนโลกนี้จะมีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมมีการผสมผสานและมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้เกิดการหล่อหลอม แบบแผนการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี และวัฒนธรรมของประชากร โลกร่วมกัน ส่งผลให้ สังคมโลกพัฒนาไปสู่การเป็นหมู่บ้านโลก

ประชาคมอาเซียน ก็มีลักษณะเป็นหมู่บ้านโลกที่มีความเอื้ออาทร ประชากรมีความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้านสังคมมีความมั่นคงและได้รับการคุ้มครอง ผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารถูกยกระดับความเป็นอยู่และได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสูงกว่ามีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ และส่งเสริมความร่วมมือในด้านสาธารณสุขการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อม และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักคิด นักเขียน และศิลปินต่าง ๆ ในหมู่บ้านโลกแห่งนี้ (กระทรวงการต่างประเทศ. 2553 : 3 - 4) และถ้าหมู่บ้านโลกแห่งนี้คือ หมู่บ้านอาเซียน ซึ่งประชากรมีความใกล้ชิดกันมีการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมมากขึ้น มีการเคลื่อนย้ายประชากรภายในประชาคมอาเซียนมากขึ้น ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของประชาคมอาเซียนจึงต้องเตรียมประชากรให้มีความพร้อมสามารถอยู่ร่วมกับประชากรของประเทศอื่นในประชาคมอาเซียนซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยมีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันในภูมิภาค หรืออาจกล่าวได้ว่าประชาคมอาเซียนแห่งนี้อยู่ภายใต้กฎบัตรอาเซียน มีประชากรในประชาคมเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ต้องเคารพในสิทธิมนุษยชน และส่งเสริมบทบาทการสร้างสรรคในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งขยายความร่วมมือกับประเทศในเอเชียอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554 : 11 - 15) และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตอบรับกับการพัฒนาประชากรไทยให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษารอบสอง พ.ศ. 2552 - 2561 ให้คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มุ่งเน้น 3 เรื่อง คือคุณภาพครู คุณภาพแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก และคุณภาพของสถานศึกษา ภายใต้จุดเน้นมุ่งที่การจัดการศึกษาต้องเน้นที่คุณภาพ สร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน และการมีส่วนร่วมทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 8 - 12)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดโครงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เพื่อตอบสนองการปฏิรูปการศึกษา และยกระดับการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงกำหนดโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลซึ่งเป็นนวัตกรรมช่วยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมมาตรฐานสากล ด้วยการบริหารจัดการระบบคุณภาพ และผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (ชินภัทร ภูมิรัตน. 2555 : ก) โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้มีความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง มีศักยภาพทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร สามารถพึ่งพาตนเองมีสมรรถนะทางการแข่งขัน เป็นคนดี และคนที่มีคุณค่ามีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทยภายใต้บริบทของสังคมโลกใหม่ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2553 : 4)

โรงเรียนมาตรฐานสากล จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม มีศักยภาพในการแข่งขัน พัฒนาสู่พลโลกให้สามารถอยู่ร่วมกับพลโลกในภูมิภาคอื่น ได้อย่างสันติสุขบนพื้นฐานการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. 2553 : 10) ซึ่งคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่เอื้อต่อการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้เป็นพลโลก มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน คือ คุณลักษณะของผู้เรียนเทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล โดยมีการพัฒนาต่อยอดคุณลักษณะของผู้เรียนเทียบเคียงมาตรฐานสากล กล่าวคือผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553ข : 13 - 14)

การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีเป้าหมายสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามศักยภาพการเป็นพลโลกให้มีคุณลักษณะเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีศักยภาพเป็นพลโลก ทั้งความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้สองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างมีความสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553ข : 2 - 7) โดยจัดหลักสูตรแบบบูรณาการกับหลักสูตรการจัดการศึกษาปกติเพิ่มเติมขึ้นในสาระทฤษฎีองค์ความรู้ สาระการเขียนเรียงความขั้นสูง สาระการทำโครงงานสร้างสรรค์ และสาระโลกศึกษา (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553ข : 9) ซึ่งในปัจจุบันได้มีการปรับสาระเพิ่มเติมให้เป็นระบบมากขึ้น โดยจัดเป็นการค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study : IS) แต่ธรรมชาติวิชายังไม่แตกต่างจากเดิม โดย IS 1 เทียบได้กับสาระทฤษฎี

องค์ความรู้ และสาระโลกศึกษา IS 2 เทียบได้กับสาระการเขียนเรียงความชั้นสูง และ IS 3 เทียบได้กับสาระการทำโครงการสร้างสรรค์ (วันพร นาคแก้ว, 2555 : 3) ในส่วนการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากล พัฒนามาตามแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน โดยมีเกณฑ์การพัฒนาซึ่งประยุกต์จากแนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพ (Total Quality Award : TQA) ซึ่งบทบาทสำคัญอยู่ที่ผู้บริหารต้องมีสภาวะการนำองค์กร บุคลากรควรได้รับการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน ได้ตามมาตรฐานสากล องค์กรควรมีการจัดการความรู้ ตาม 7 องค์ประกอบ คือการนำองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดวิเคราะห์การจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการและผลลัพธ์ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553ค : 2 และสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2553 : 10)

จากการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 ถึง ปี พ.ศ. 2555 โดยมีโรงเรียนเข้าสู่การพัฒนา จำนวนทั้งสิ้น 500 โรงเรียน จากการติดตามผลการพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายแห่งความสำเร็จอยู่ในระดับ A3 คือ ความสำเร็จที่เกิดกับการมีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และโดยภาพรวมของการจัดการศึกษาตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับดี นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พบทวนจุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้แก่ การบริหารระบบคุณภาพ พบว่า บุคลากรของโรงเรียนขาดความพร้อมด้านเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ด้านหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากล พบว่า ควรได้รับการออกแบบอย่างดี ด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเพื่อใช้เป็นเป้าหมายและทิศทางในการยกระดับการจัดการศึกษาของทั้งโรงเรียน โดยออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาต่อยอดคุณลักษณะที่เทียบเคียงกับมาตรฐานสากล ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความพร้อมและจุดเน้นของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน ในส่วนของกระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวัง โรงเรียนมาตรฐานสากลควรใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งข้อสงสัย ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล การฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกให้นำความรู้ และสารสนเทศ ที่ได้จากการอภิปราย การทดลอง มาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้ การฝึกให้นำความรู้ที่ได้มานำเสนอและสื่อสารอย่างมี

ประสิทธิภาพให้เกิดความเข้าใจ และการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในบริบทรอบตัวและบริบทโลกตามวุฒิภาวะที่เหมาะสม โดยจะนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553ช : 26 - 27 และวันพร นาคแก้ว. 2554 : 3 - 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ได้พัฒนาโรงเรียนตามคุณลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล และประเมินตามคุณลักษณะในระหว่างปีงบประมาณ 2553 - 2554 จำนวน 5 โรงเรียน และได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลในรุ่นที่ 2 ปีงบประมาณ 2555 จำนวนทั้งสิ้น 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 โรงเรียน โดยพัฒนาทางด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานได้มาตรฐานสากล และมีการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก จากการประเมินความพร้อมของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 5 โรงเรียน ในปีงบประมาณ 2555 พบว่า การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากลในด้านคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพ A3 หรือคุณภาพในระดับดี อุปสรรคที่พบ คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านการประเมินในระดับชาติอยู่ในระดับ ดี มีบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ด้านการพัฒนาหลักสูตร นุคลากรยังขาดทักษะการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลในสาระเพิ่มเติม 4 สาระ ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์โดยใช้ภาษาอังกฤษเริ่มดำเนินการได้เป็นบางรายวิชาและบางระดับเท่านั้น ส่วนการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้ภาษาต่างประเทศที่ 2 ทุกโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนแล้ว ส่วนการบริหารด้วยระบบคุณภาพบุคลากรมีความต้องการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนด้านระบบการบริหารจัดการ ทั้งในด้านการจัดระบบการจัดการความรู้ การสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ และการนำวิธีปฏิบัติที่เป็นมาใช้ในการบริหารจัดการให้ครอบคลุมทุกภารกิจของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. 2555ช : 4 - 7) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในกรอบของเนื้อหาการบริหารจัดการงานโรงเรียนมาตรฐานสากล 9 ด้าน เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญในการนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางการบริหารโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหาร จัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
2. ทำให้ทราบสาเหตุปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพทางการบริหารจัดการ โรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
3. ทำให้ทราบศักยภาพทางการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
4. ทำให้ได้ข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากลต่อสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เพื่อใช้ในการวางแผน และกำหนดแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน มาตรฐานสากลในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตเนื้อหามุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีกรอบเนื้อหาด้านการบริหารจัดการงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล 9 ด้าน ดังนี้ (สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย. 2553ก : 10)

- 1.1 ด้านบริหารงานทั่วไป
- 1.2 ด้านบริหารงานวิชาการ
- 1.3 ด้านบริหารงานบุคคล
- 1.4 ด้านบริหารงานงบประมาณ
- 1.5 ด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ
- 1.6 ด้านความสามารถสื่อสารอย่างน้อยได้สองภาษา
- 1.7 ด้านล้าหน้าความคิด
- 1.8 ด้านผลิตงานอย่างสร้างสรรค์
- 1.9 ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาจากประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จากโรงเรียนในโครงการ 15 โรงเรียน ของปีการศึกษา 2556 จำนวน 75 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 120 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 195 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 ขนาดกลาง

3.1.2.2 ขนาดใหญ่

3.1.2.3 ขนาดใหญ่พิเศษ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารจัดการงานโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลใน 9 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานจัดระบบบริหารโรงเรียน การประสานส่งเสริม สนับสนุน การอำนวยความสะดวกให้บริการ การบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 ด้านบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานที่บริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเป็นงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล

1.3 ด้านบริหารงานบุคคล หมายถึง งานส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อีสระภายใต้กฎหมาย

1.4 ด้านบริหารงานงบประมาณ หมายถึง งานบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้

1.5 ด้านความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ผ่านการประเมินระดับชาติอยู่ในระดับดี มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสารในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ต มีความสามารถ ความถนัดเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถแข่งขันในระดับชาติและนานาชาติ สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้ในอัตราสูง

1.6 ด้านความสามารถสื่อสารอย่างน้อยได้สองภาษา หมายถึง โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสองภาษา มีเครือข่ายสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางภาษา สามารถจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนเพื่อการสื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารได้ดี และสามารถสื่อสารด้วยภาษาจิตตอล

1.7 ด้านล้าหน้าความคิด หมายถึง นักเรียนสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำโครงการที่เสนอแนวคิดเพื่อสาธารณประโยชน์ร่วมกับนักเรียนนานาชาติ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าเผชิญความเสี่ยง สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผล และวางแผนจัดการสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

1.8 ด้านผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง นักเรียนมีความสามารถประเมินแสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารจากการใช้เทคโนโลยีดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรอบรู้ด้านทัศนียภาพ รู้จักตีความสร้างสื่อในการพัฒนา ความคิด การตัดสินใจ มีผลงานการประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และออกแบบ ผลงานเข้าแข่งขัน ในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

1.9 ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก หมายถึง นักเรียนมีความตระหนักรู้ในภาวะการณ์ของโลก สามารถเรียนรู้ จัดการกับความซับซ้อน และตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของนานาชาติ มีความสามารถระบุประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายสาธารณะ สามารถเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นพลเมืองดี สามารถจัดการและควบคุมการใช้เทคโนโลยี

2. โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามนโยบายระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศตามโครงการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ปีการศึกษา 2556

3. สถานภาพตัวแทน หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน แบ่งออกเป็น

3.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการหรือผู้รักษาราชการรองผู้อำนวยการ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

3.2 ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนและได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้โรงเรียนมาตรฐานสากล 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดที่แบ่งโรงเรียนโดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 4 ขนาด แต่งานวิจัยครั้งนี้ใช้เพียง 3 ขนาด ดังนี้

4.1 ขนาดกลาง มีนักเรียน 500 - 1,499 คน

4.2 ขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,500 - 2,399 คน

4.3 ขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน 2,400 คน ขึ้นไป

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดบุรีรัมย์